

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vzgojevanje našega nežnega spola.

II.

(Konec.)

Poglejmo si nekoliko bolj natanko, koliko bi taka šola stala deželo, oziroma mesto Ljubljano. V to nam je treba se ozirati na postavne določbe. Te so:

§ 5. deželne postave z dne 29. aprila 1873 l. „V vsakem šolskem okraju naj se napravi najmanj jedna meščanska šola“.

§ 33. deželne postave z dne 29. aprila 1873 l. „Meščanske šole napravljati in vzdrževati je skupna dolžnost vsacega šolskega okraja“.

IX. član postave z dne 19. dec. 1874 l. „Za ustanovitev in potrebščine meščanskih šol skrbeti morajo dotični šolski okraji“.

§ 19. št. 5. šolske novele z dne 2. maja 1883 l. „Na vsaki meščanski šoli je število učnih močij najmanj pet.“

Učno osobje obsega:

- a) ravnatelja,
- b) učitelja za veronauk in
- c) najmanj tri učitelje.

To so postavne določbe. Postava je tukaj in to bodete tudi vi pritrjevali, da se izvršuje; ne gre, da se kar natihoma prekršuje. Če je slaba, spremenite jo! Kakor dolgo pa postava obstoji, treba je tudi postavne določbe izpeljati.

Po navedenih postavnih določbah mora mesto Ljubljana kot šolska občina, za se napraviti in vzdrževati meščansko šolo; to je, postaviti mora poslopje, plačevati ravnatelja, učitelja za veronauk in najmanj tri učitelje ter skrbeti za šolsko opravo in potrebna učila. Ker imamo za dečke primeroma dokaj izobraževališče, je naravno, da se osnuje meščanska šola za deklice. Isto tako je tudi naravno, da se priklopi tej šoli gospodinjstva šola. Učne zbirke in večinoma vsa učila lahko bi bila skupna z meščansko šolo. Treba bi le bilo skrbeti za tri sobe, ako bi gospodinjstva šola obsegala tri leta. Treba bi bilo še potem učiteljev. Umevno je, da bi bili učitelji meščanske šole v prvi vrsti poklicani teoretično poučevati tudi v gospodinjstvi šoli. Ker bi glavni smoter ne bil v teoretičnem pouku, zado- stovalo bi na teden 15—20 ur teoretičnega pouka; rečimo po 18 ur (dve uri porabimo za veronauk)

na teden, torej v vseh 3 razredih 54 ur. V meščanski šoli bi bilo v vsakem razredu po 30 ur; ker pa katehet poučuje po 2 uri v vsakem razredu, ostane za posvetne učitelje 84 ur. Posvetni učitelji bi torej v meščanski in gospodinjstvi šoli morali poučevati 54 ur + 84 ur = 138 ur na teden. Toliko ur bi ne zmagali učitelji, ki so nastavljeni za meščansko šolo, moral bi se torej nastaviti še jeden učitelj, tako da bi bili ravnatelj in štirje učitelji. Ni še sicer natanko določeno, koliko ur morajo učitelji meščanskih šol na teden poučevati. A recimo, da bi po vzgledu na Nižje-Avstrijskem določil deželni šolski svet, da so učitelji na meščanski šoli obvezani poučevati do 25 ur na teden, in da bi ravnatelj naložil 20 ur, moral bi ravnatelj in 4 učitelji poučevati brez nagrade 120 ur, 18 ur pa bi trebalo posebej nagraditi. Recimo, da bi se nagrada odmerila po vzgledu na Nižje-Avstrijskem po 50 kr. za uro, znašala bi vsa nagrada na teden 9 gld., na mesec 36 gld., 360 gld. na leto. Recimo še, da dobi ravnatelj za vodstvo gospodinjstve šole 100 gld. doklade, da velja popravilo vsake sobe na leto 20 gld.; znašal bi izdatek za gospodinjstvo šolo:

1. ravnatelju za vodstvo	100 gld.
2. 1. meščanski učitelj	800 „
3. nagrade	360 „
4. kurjava	300 „
5. popravila	60 „
skupaj	1620 gld.

Toliko bi torej veljala gospodinjstva šola; če še prištejem zraven nagrado za učiteljico ženskih ročnih del, dosežemo komaj znesek 2000 gld., a ne 20.000 gld. In radi teh 2000 gld. si upa dr. Šušteršič trditi, da je to atentat na javno premoženje! Radi tega sem pa rekel zgoraj in ponavljam še tukaj jedenkrat, da so vse dr. Šušteršiča številke in vsa izvajanja iz njih goli humbug. Iz zgoraj navedenih števil je pa tudi razvidno, da bi velečestite sestre ne imele nikake zgube, ako bi podpiral njihovo gospodinjstvo šolo deželni odbor z letnim doneskom 1000 gld. Pomisliti je dalje, da bode vsak oče rad plačeval nekaj šolnine na leto. Prepričan sem, da bode vsak razred štel 20—30 učenk; da pa ne računam prevročekrvo, recimo v vseh razredih jih bode 50. Ako plača vsaka učenka 20 gld. na leto, znašala bi šolnina 1000 gld.; lahko bi se pa zahtevalo tudi

več in sicer toliko, da se s šolnino pokrijejo potrebščine šole.

Torej tudi drugi dr. Šušteršiča uzrok je ničev in piškav; ustanovitev napominanega zavoda je z ozirom na finančne razmere popolnoma izpeljiva.

c) Tretji uzrok, zakaj se naj ne ustanovi v Ljubljani meščanska šola z nadaljevalnim tečajem je dr. Šušteršiču, ker tako izobraževališče ni umestno iz krščansko-pedagogičnih ozirov. Ljubi Bog! Kdo se že sedaj sliši poklicanega, soditi o vzgoji! Fraze, katerih se je kdo iz „Rimskega Katolika“ na pamet priučil ne zadostujejo! Gospod doktor! roko na srce! Koliko pedagogičnih del ste že prečitali? Kaj Vam je znano o vzgojevalnih načelih v obče, kaj posebej? Katero pedagogiko ali metodiko ste že preučili? Ker samo na vse grlo kričati „vzgoja mora biti krščanska“, to ne zadostuje. Poudarjal sem in še poudarjam, da tudi mi hočemo imeti versko vzgojo! Poučujem že nekaj let mladino, sam sem oče — a ne upal bi se tako oblastno soditi o vzgoji in o šoli! Malo več ponižnosti, pa bo tudi šlo! Tukaj pač velja načelo: „Schuster, bleib bei deinem Leisten!“ Ne bodem zanikaval vrednosti samostanske vzgoje ima pa tudi dosti slabih strani! Nočem jih navesti, da se ne vzburijo po nepotrebnem duhovi — a to mi naj bode dovoljeno omeniti, da nikjer tako ne cvete protekcija in mehanizem, kakor ravno v samostanskih krogih.

Torej tudi tretji dr. Šušteršiča uzrok ne velja nič. — Celo vprašanje je torej sedaj sledeče:

Ali naj izpolni Ljubljansko mesto svojo dolžnost, navedeno v §§ 5. in 33. postave z dne 29. aprila 1873, v IX. členu postave z dne 19. dec. 1874 in § 19. št. 5. šolske novele z dne 2. maja 1883? To je stvar Ljubljanskega mesta in deželnega šolskega sveta. Drugo vprašanje je: Ali naj se še jeden učitelj več nastavi in ali se naj preskrbijo še tri sobe? Dalje se vpraša, ali naj nadaljevalno šolo podpira deželni odbor v zmislu sklepa lanskega leta, ki se glasi:

„Deželnemu odboru se naroča, da stopi v dogovor z mestom Ljubljanskim, ali bi taisto in pod katerimi uveti bi hotelo prevzeti ustanovitev višje dekliske šole s slovenskim učnim jezikom in njeno vzdrževanje. Deželni zbor izraža, da je pripravljen s primernim letnim doneskom podpirati tak učni od mesta ustanovljeni zavod.“

LISTEK.

Tedenske drobtinice.

(Pusto jesensko vreme; obiskovanje grobov; neizmerni luksusi; blata brez konca in kraja; skrajna brezozirnost; nemška trdnjava; Ondričkov koncert; predobro se nam godi; čudna bolezen — Poreči; koroška statistika.)

Jesenska megla in vedni dež, to je signatura dneva, s katero nas osrečuje že nekaj časa radodarni Jupiter pluvius. Poprej skoraj prazna struga naše Ljubljane, čiste in lepo zelene, napolnena je in naraščati vidimo jo od dne do dne ter valiti naprej kalne svoje valove. Kakor smo si poprej želeli malo moče, tako nas zdaj obhaja že srčna želja po lepem solčnem dnevu. Presedati nam je začela odvišna mokrota, kakor nam je presedala poprej suša, dokaz, da je človek bitje, ki ni nikdar zadovoljno.

Obiskovanje grobov bilo je precej živahno, a vendar je neprijetno vreme manj ali več pokvarilo vsaj nekoliko. Bela znežena odeja, s katero je bilo nebo pognilo jednako bogatinov in siromakov gro-

bove, napravila je neko začasno ravnopravnost, dokler neso prišli ljudje, razgrebli sneg in jo zopet odpravili. In tako smo videli na grobih bogatinov brezštevilno vencev in dragocenih trakov ter se čudili neizmernemu luksusu, ki je v tej zadevi zadnja leta zavladal tudi mej nami.

Resno sem začel premišljevali uvaževanja vredne besede nekega hrvatskega lista, ki je povzdignil svoj glas proti temu pretiranemu luksusu z venci in trakov ter nasvetoval, naj bi se vsote, ki se na leto potrošijo za to, porabile raje v zares dobre namene, za naprave dobroteljskih zavodov, katerih je povsodi tako potreba. V Trstu dala je nedavno neka odlična narodna rodbina prvi izgled, o katerem bi bilo želeti, da bi našel mnogo posnemovalcev. Če se bodo ta moja premišljevanja komu morda zdela prerisna, naj pomisli, da so času primerna in da se bližamo adventu, ko je treba, da človek postane malo bolj resen.

Kdo pa bode ostal vesel pri tacem vremenu, ko mu je gaziti na vseh krajih blato, katerega imamo tako izobilje, da bi prav lahko začeli veliko trgovino z njim, če bi bil namreč artikel za to pri-

praven. Tako pa ne mara nihče zanj in lepo potrpežljivo čakamo, da se bode samo ob sebi posušilo, ali pa, da ga zopet pohodimo in nazaj spremenimo v kompaktni macadam, iz katerega je nastal.

Pri tej priliki ne morem si kaj, da ne bi postal prav pošteno siten, po slovenski namreč, ter povzdignil svoj glas proti zares skrajni brezozirnosti, katero razvija kranjska stavbinska družba nasproti opravičenim večkratnim željam in glasovom iz občinstva. Dokler se je delalo pri zgradbi nemške Tonhalle, potrpel sem še in molčal o marsikateri nedostojnosti, ki se je tam vršila. Da pa zdaj, ko je delo ustavljeno za zimski čas, tam leži še vedno cele kupe kamnjev in prsti, ki ovirajo pasažo na jednom najbolj frekventiranih krajev mesta, to je neodpustljivo. Ali se bomo res celo dolgo zimo ogibali tem kupom, ki bi se prav lahko odstranili in bomo morali gaziti daleč na okolu blato? Jeli res ni nikogar, ki bi pomagal vsem tistim, ki so obsojeni vsak dan hoditi tam mimo.

Čudno je bilo videti, kakšnja je bila najnovejša nemška trdnjava. Prav pravilne nasipe napravili so pred njo, ob kraji pa so bile male re-

Vpraša se, ali naj radi dr. Šušteršiča govora deželni zbor svojo dano besedo prelomi!

Še nekaj se mi zdi primerno omeniti. Pomisliti je treba, da bodo dekletca prišla iz cele Slovenije, in to ne le v nadaljevalno šolo, temveč tudi v meščansko, ker bi ta bila prva na Slovenskem. Ostalo bode torej dokaj denarja v Ljubljani. Marsikateremu meščanu bode ustrezno, ko bode imel dekletca na stanovanji in hrani. Denar, ki si ga bodo učitelji prislužili, ostal bode večinoma zopet v Ljubljani — sploh nov zavod bode le na korist zopet Ljubljani.

Obračam se pa tudi do Vas, Ljubljanski meščanje in sploh na vse volilce Kranjske dežele in končam z besedami dr. Šušteršiča: „Stvar bode v najbližnjem času prišla na razgovor in glasovanje v deželnem zboru in v občinskem svetu Ljubljanskem. Takrat pogledajte si natanko tiste gospode, ki bodo skušali ovirati ustanovitev toliko potrebnega zavoda. Dobro si oglejte tistegospode, katerim se smili 2000 gld. iz popolnoma sebičnih namenov. Dobro jih pogledajte in zapomnite si jih! Kadar pa pride zopet dan volitev, kadar pride zopet oni trenotek, ko državljani izpolnuje svojo najsvetejšo dolžnost, takrat pomnite teh gospodov in ne dajte se več premotiti po njih puhlih frazah, ne dajte se loviti po njih plačanih agitatorjih! Oddajte takrat svoje glasove po lastnem prepričanju kot značajni slovenski in katoliški poštenjaki v to, v kar Vam veli srce: Za sveto katoliško in slovensko stvar! Jaz pa še dostavim — in za našo deco.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja, dne 4. novembra leta 1890.)

(Konec.)

Poslanec Braune ni baš govornik po volji božji, čital je torej nekaj iz listka, ter navajal uzroke zaradi katerih je bil bajé odstavljen nadzornik Komljanec. Govori o „absichtliche Schädigung des deutschen Elementes“ in jednake stvari. Glasen smeh je vzbudila opazka, da kočevski kandidatje večinoma v Ljubljani propadajo, češ, samo zato, ker jih je Komljanec tako slabo poučeval v slovenščini. Bistveno obtežujočega pa niti on ni navedel.

Posl. Svetec v daljnjem govoru brani in opravičuje odstavljenega nadzornika. Nobenega pravičnega uzroka ni bilo za ravnanje naučnega ministra. Osebné opazke, katere je čital posl. Braune, ne spadajo v to zbornico. Župan Turk uživa splošno zaupanje, torej ne more biti tak človek, kakor ga je slikal Braune. Vsa druga očitanja so neistinita. Nadzornik izpolnjeval je le ukaze dež. šol. sveta. Omenja potem zgodovine šole v Dragi, ki je žalostna za slovensko mladino. Ta zgodovina znana nam je iz odgovora dež. predsednika. V Dragi prevaguje že zdavnej slovensko prebivalstvo, Kočevci so izginoli, splošni občevalni jezik je slovenski. To je naravni proces, ki se ponavlja povsod, kjer pride neznačajna manjšina mej kompaktno večino, Slovenci se pokočevijo, nasprotno pa se Kočevci poslovenijo. Dragarji govore prav dobro čisto slovenščino. Eks-

perimentiralo se je na tej šole na vse načine — nadzornik Linhart hotel jo je popolnoma ponemčiti, proti temu se je pritožil občinski zastop in zahteval utrakvistično urejeno šolo. L. 1883. se je ukazalo napraviti dva oddelka, a za nemški oddelek ni bilo otrok, poučevalo se je tedaj tako, da so v sloven. oddelku v s i otroci se učili s slovenskim, v nemškem oddelku pa zopet v s i z nemškim poučevalnim jezikom. Uspeh tega načina ni bil dovoljen L. 1886. našel je nadzornik Komljanec, da so poučni uspehi jako slabi, kakor je razvidno iz njegovih poročil, iz katerih govornik čita razne oddelke. Na peticije starišev, kakor je ona 45 sošečanov iz Drage, ki so se pritožili proti Komljancu, se ne sme jednostransko ozirati, ker je znano, kako se kujejo take peticije in kolikokrat so starši zaslepljeni. Sicer pa tudi ni vse tako, kakor se tam navaja. Nadzornik dal je po učitelji izprašati otroke, da se je prepričal, kateri jezik umejo bolje, da se je potem upišejo v primerni oddelek. Ravnal je popolnoma postavno, o kakih „ungesetzliche Vergewaltigung und Taktlosigkeit“, kakor govori znana peticija, ki je bila skovana v Kočevju v pisarni dr. Burgerja, ne more biti govora. Če se je ukazalo osnovati nemški oddelek, zahtevalo se je nekaj nemogočega, ker otrok ni bilo zanj. Oglasila sta se le dva otroka Čop in Lipovec (smeh) torej kakor imena kažejo pristna Nemca. Starišev o učnem jeziku ne gre vpraševati, po §. 6 odločuje o tem samo šolsko oblastvo, zaslišavši one, ki vzdržujejo šolo, torej pri nas deželo. Le škoda, da se dež. šolski svet ni bolje oziral na nasvete tako poštenega moža, kakor je Komljanec, ker ni bil dobro poučen o jezikovnih razmerah v Dragi. Sklepam s tem, da mislim, da sem dokazal, da je g. Komljanec storil svojo dolžnost, da je vesten in razumen, nadzornik, da je naučni minister bil zapeljan po pritožbi, ki je taka, da, če bi kak Slovenec tako pisal, bil bi državni pravdnik ex offio tožil zaradi žaljenja časti. (Dobro.)

Dež. predsednik baron Winkler odgovarja, da ima ministerstvo pravico odstavljanja podložne nadzornike, če se mu zdi potrebno. On torej mora zagovarjati naučnega ministra. Dež. šol. svet dal je stvar preiskati po dež. šol. nadzorniku Smoletu. Odločno poudarja, da vladi ni treba navajati uzrokov za svoje ravnanje. Čita potem in skuša dokazati, da Komljanec sam priznava, da ni izvršil ukaza l. 1883, da se sam obsoja. (Oho!) Minister izrekel je potem svojo razsodbo. Odgovarja tudi dr. Tavčarju, trdeč, da je Taaftova vlada vedno kazala dobrohotnost slov. narodu.

Posl. dr. Schaffer po svoji stari navadi govori v bombastičnih frazah ter oporeka, da bi kdo izmed njegovih somišljenikov hrepenel po mestu, katero zaseda baron Winkler. Kočevcem je poslanec Svetec že pel nekako mrtvaško pesem, pa oni se postavljajo po robu. Slovencem godi se že pre-dobro, zato jih „oves bode v oči“. Uspehe imajo zahvaliti le vladi. (Oho!) Posnemati hoté Mladocéhe itd.

Posl. baron Schwegel oporeka, da bi bil on imel kaj deleža na mahinacijah, katere so se mu očitale. Čudi se, da vlada ni takoj odgovorila tudi na drugo interpelacijo ter branila napadenega visocega funkcionarja. On misli, da duševni oče teh interpelacij je kdo drugi, nego podpisani, ter

cika na posl. Kluna. Dalje skuša dokazati, da je v Dragi 77% Kočevcev proti 23% Slovencev. (Oho!) Izvlekel je na dan tudi Poddrago in nekako žugal z jednako afero. Tudi on pravi, da so Slovenci nehvaležni vladi, a ne verjame, da bi njih jeza bila pristna.

Posl. Pakiž v daljnjem govoru zavrača vse po Braune-ji navedene osebnosti in jih pobija prav dobro. Škoda, da zaradi tesnobe prostora ne moremo obširneje govoriti o tem.

Posl. Kersnik predlaga konec debate, ki se vsprejme. Besedo imajo samo že oglašeni govorniki.

Posl. Klun zavrača natolcevanje, da bi on bil sprožil obe interpelaciji. Če bi bilo res, štel bi si to v čast, tako pa mora to odkloniti. Druge interpelacije on celo ni odobral in podpisal, ker kot škofijski komisar se ni hotel postavljati v krivo luč. Kako je on postopal v Poddragi, katera zadeva se je prav po nepotrebnem spravila na dan, o tem razsojati ima samo tisti, kateremu je poročal. Omenja dalje štetje ter navaja, da so skoro vse rodbine v Dragi slovenske ali hrvatske, da pa je mnogo zapeljanih po „schulvereinu“, ki se umešuje in dela razpor. Očitano se mu je tudi njegovo postopanje kot poročevalcu o zadevi znanih 600 gld. Tu omenja samo to, kar je že povedal zadnjič. (Poslanec Kersnik mu seže v besedo in se kaže sploh strašno unet za omenjenih 600 gld., kar nam nikakor ni umljivo. Op. poroč.) Dalje odgovarja posl. Klun Braune-jevim očitanjem in jih zavračuje. Če je kak učitelj prepovedal otrokom govoriti narečje, je to popolnoma postavno. Če je zagovarjal nadzornik uč-telja je to povsem naravno, kajti dolžnost nadzornika je, da se potegne za učitelje. Gospodje na onej strani se kažejo vse bolje poučene o uzrokih zakaj je bil odstavljen nadzornik Komljanec, nego pa g. dež. predsednik sam. Navaja drastičen izgled, ko so otroci pri nadzorovanji necega nadzornika molili po slovenski in je on zahteval, naj molijo nemški ali pa kočevski in so otroci odgovorili: Kočevskega očenaša ni! Minister nema oblasti po svoji volji odločevati o jeziku, kot konstitucijski minister mora se ozirati na postavne določbe. Se je li oziral na one, ki vzdržujejo šolo? Komljanec ni bil prvi nadzornik po glasovitem ukazu dežel-nega šolskega sveta iz leta 1883. Zakaj ga pa prejšnji nadzorniki neso izvršili? Zakaj se je baš nadzorniku Komljancu štel v greh, kar se družim ni štel? Schulverein začel je drezati, odtod izvira vse. Dr. Schaffer je rekel, da Slovenci hoté Kočevce pozobati. Iz 200 priseljenih rodbin nastalo je blizu 15.000 Kočevcev, to je vender dokaz, da se jih pusti množiti se mirno. Pomnožujejo se zares kakor zajčki. (Veselost.) Obžaluje prepire, o katerih do l. 1888 ni bilo čuti ničesar, še le schul-vereinovo rovanje jih je izzvalo. Na korist neso nikomur. Peticija skovala se je v pisarni dr. Burgerja. Vlada naj gleda, da pride na sled tistemu viru, iz katerega dohajajo vsi ti prepiri. Končno od-govarja dr. Schafferju. Ako dobivamo po malem svoje pravice, to vender neso koncesije.

Poslanec dr. Tavčar se odreče besedi. Hotel je odgovoriti baronu Schweglu na njegove opazke o konsekvenci, njemu, ki je rodom Slovenec in je nekaj bil celo slovenski pesnik. Prihrani si to za drugo priliko, ko bode g. baron Schwegel navzoč.

dute iz snega in peska, da je podoba popolna. Za amaterje fotografe bil je to jeden najzanimivejših objektov, škoda da so zamudili lepo priliko. Nadejam se pa za trdno, da se pasaža od Kirbiševe biše ob plankah zagrajene Tonhalle do deželnega dvorca in gosposke ulice končno že vendar enkrat uravnava in se ji privoščijo par voz suhega peska, ter odpravijo tisti čudni gori imenovani nasipi. S tem hvalevrednim delom pričelo se je res danes, kar beležim z zadovoljstvom.

Koncert slavnega komornega virtuozu Ondrička pokazal je zopet jasno, kako umetnoljubni so naši Nemci. Nesi ga videl v čitalniški dvorani, da si ga s tremi povekšalnimi stekli iskal. Veselilo me je pa, ko sem videl, koliko zares finega občinstva premorejo narodni krogi Ljubljanski. Ta koncert bil mi je čvrst dokaz, koliko smo napredovali v tem oziru. Naj se le zagrizeni nasprotniki drže na strani, pri tacihih prilikah pokaže se sijajno, da je vender tudi pri nas nekaj one inteligence in kapitala, s katerima so svoje dni radi delali toliko hrupa.

Minister Gautsch bil je te dni največ imenovani mož v našem dež. zboru. Kakor čujem bode

se pa tudi skazal velikodušno nam naklonjenega in bode proprio motu zopet reaktiviral Kranjsko gimnazijo, ter jo celo razširil v gornjo gimnazijo. Potem pa še recimo, da ni imel prav dr. Schaffer, ko je rekel te dni, da se nam predobro godi, da nas torej „oves bode v oči“, da smo nehvaležni za tolike dobrote, katere uživamo. To res ni lepo od nas, skrajni čas je, da se poboljšamo.

Da mi ne bode rekel kdo, da sem danes postal prav Ljubljanski pohajkovelec, naj pogledam še malo doli v Istro, kaj počno preljudi naši italijanski komedijaši v Poreču. Pokazala se je tam neka prečudna bolezen, posebna species hripe ali influence. Pri govorih hrvatskih poslancev popada ta čudna nova bolezen italijanske poslušalce na galerijah, da kašljajo in kišejejo na vse pretege. Jaz bi sodil tako, da je to nasledek večernih sej. Zakaj so pa tudi italijanski komedijaši tako obstinatni, da svojih predstav ne hoté več dajati po dnevi, ko vender jasno vidi, da so precartani njih prijatelji vsi prehlajeni vsled večernih sej. Najčudneje je, da se to prehlajenje ne pojavlja pri italijanskih govorih. Morda bi se tudi ne pojavljalo tako silno

po dnevi, ker slovenskim in hrvatskim kmetom iz okolice je bržkone tudi znan kak pripomoček, kako se ozdravi taka nadležna naduha. Naj se torej zopet vrnejo k dnevnim sejam in kmalu bode konec te nove bolezni.

Na Koroškem je zdaj postalo zopet malo bolj tiho. Omeniti mi je le neke čudne statistike, katero je nedavno razkladal glavni nemški prerok Dobrnik v svojem organu. V listnici uredništva razklada svojo modrost ter poučuje necega „radovedneža“ o razmerji mej slovenskim in nemškim ali laškim prebivalstvom v raznih mestih. Na konci pravi naslednjo gorostasnost: Ljubljana imela je 1880. l. 26.284 prebivalcev in sicer 60% Slovencev in 40% Nemcev! Po katerem načinu računjenja pa je prišel do teh 40% Nemcev, to zamoči. Stavljam mu torej nalogo, naj izračuna to po naslednjih številkah. Slovenski občevalni jezik je izkazalo 18.845 oseb, nemški pa 5.658, kako se iz teh dveh števil izvede razmerje 60% proti 40%, to mi bode razjasnil slavni matematik Dobrnik proti kateremu je Adam Riese prava ničla!

Ahasver II.

Posl. dr. Schaffer poprime zopet besedo ter na koncu bombastično zakliče: „Bei Filipi sehen wir uns wieder!“

Ko je odgovoril še na kratko posl. Svetec na nekatera očitavanja nasprotnikov, se konča seja ob 1/4. uri.

Prihodnja seja bode v petek 7. novembra ob 10. uri zjutraj. Na dnevnem redu so izostale današnje številke in pa dolenske železnice in deželna bolnica.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. novembra.

V dalmatinskem deželnem zboru

se je Bianchini pritoževal, da se nemščina vedno bolj razširja pri političnih uradih v Dalmaciji. Pomenljivo je, da se po več nego desetletnem vladanju sedanje vlade, ki je spravo narodov zapisala na svoj prapor, po deželnih zborih slišijo pritožbe, da vlada pospešuje ponemčevanje. Jeli so nemščino usiljevati celo v kronovine, v katerih poprej ni bila navadna. Naravno je, da pri tacih razmerah Slovani izgubljajo zaupanje do vlade.

Realke.

Naučni minister razposlal je deželnim šolskim oblastvom ukaz, da se pismena dela na realkah nekoliko skrajšajo, ker so sedaj učitelji z delom preobloženi. Njegov ukaz se ozira na jezikovne predmete in matematiko.

Ogerske stranke.

Budgetna debata v državem zboru ogerskem bode letos precej mirna. Samo skrajna opozicija bode ugovarjala budgetu, zmerna opozicija se je pa že precej sprijaznila z njim. Sicer je pa vsa zmerna opozicija na potu, da se zjedini z vladno stranko. Nekaterniki so že pristopili vladni stranki, drugi pa še pristopijo. Vidi se, da te stranke neso vezala nobena načela, temveč le mržnja do prejšnjega ministerskega predsednika. Ker je skrajna opozicija tudi jela razpadati, je pričakovati, da se stranke na Ogorskem v kratkem nekako preustroji.

Izseljevanje galiških kmetov.

Ne le iz Rusije, ampak tudi iz Galicije izseljujejo se kmetje v velikem številu v Brazilijo. Izseljenci največ zatrjujejo, da prostovoljno zapuščajo domovino, vendar tudi tukaj delujejo razni nemški in židovski agentje.

Vnanje države.

Bolgarsko sebranje.

Opozicija je pri volitvi predsedništva bila ostavila sebranje, ker letos ni postavila nobenih kandidatov. Pokazalo se je tedaj, da ima opozicija kakih 50 zastopnikov. Kako bode opozicija na dalje postopala, se še ne ve. Pokazalo se bode še le pri adresni debati, ko bode vsaka stranka imela priliko, da razvije nazore svoje.

Kralj Milan in vlada.

Vlada srbska se je pogodila s kraljem Milanom, da se ne bode več mešal v politiko, niti časopisom dajal povoda za napade. Vlada bode pa skupščini predložila načrt zakona, v katerem se bode poostiril tiskovni zakon tako, da se bodo preprečili napadi na kraljevo rodbino.

Izseljevanje s Kavkaza.

Kavkaški gorski rodovi se še sedaj neso sprijazniti z rusko vlado, ki je z vojaško silo naredila red v teh krajih. Zadnji čas se zopet v večjem številu izseljujejo v Turčijo. Poslednje dni se je preko Batuma na ladjah s Kavkaza izselilo nad 10.000 ljudi. Za Rusijo je še ugodneje, če se izseljujejo gorci, kajti ne bodo jej delali sitnosti, če pride do kake vojne.

Dopisi.

Od Male Nedelje, 1. novembra. [Izv. dop.]

Kdo bi se bil mislil, da bode postala tiha Malonedeljska okolica v tako kratkem času hrumeč vojaški tabor. Saj so vendar bili Malonedeljčanje dosihdob zmiraj miroljubni, dobrosrčni ljudje. Toda naznaniti mi je treba, da je vsled prežalostnih zadnjih dogodkov v Rožnem dolu na severozahodni strani. Malonedeljske župnije deželna vlada poslala nam jedno stotnijo vojakov pod vodstvom stotnika Georgija od 27. pešpolka iz Gradca za vzdrževanje redu in mira. Da, ko bi bila ista stotnija prišla pred jednim tednom, tedaj bi ne bilo izgrediv. Takrat je še Rožni dol bil poln obiskovalcev, zdaj pa nikogar ni več tja. Veliko je k temu pripomoglo oblastvo, katero je pred 5 dnevi poslalo tjakaj pomnožni oddelek orožnikov in vladnega zastopnika ter je prihajajočim zabranjevalo tamkaj vsakršno zbiranje. Mnogo več pa je koristil opomin našega visokočislanskega milostivega lavantinskega knezoškofa, kateri je danes bil z lece prebran menda vsem vernim cele škofije. Nu, tukaj smo čuli lepe besede,

iz katerih smo posneli, da ne smemo na čudovite prikazni poprej verovati, dokler ni tega dognala sv. katoliška cerkev. Zbiranje ljudi v „Rožnem dolu“ so prepoveduje.

In kako je to pomagalo! Včeraj se je še govorilo, da se danes namerava zbrati v „Rožnem dolu“ več ljudi, pa vendar ni bilo danes skoraj nikogar. Vsled tega se bode najbrž ukrenilo, kakor se je danes izjavil c. kr. Ljut. okrajni glavar, da bodo vojaki v ponedeljek dne 3. novembra že odrinoli. (Se je že zgodilo Uredn.)

Veliko je sevéda tudi pripomogel k temu strah pred orožno silo. K temu se nam usiljuje misel: kdo je vse to zakrivil? V prvej vrsti kriva je vročkrvna in o nepravem času bojovita mladina sama. Sedaj je dognana stvar, da sta orožnika dne 26. oktobra ravnala pravilno. Bila sta v največji sili. Nekateri predrzneži lovili so jima že bajonete, katera sta imela naperjene proti njim. Nazaj gredé sta se omikala od glavne množice, ki je štelá čez 3000 ljudi, ter sta prišla čez 200 korakov na stran, fantje pa so pritiskali za njima. Ko sta videla, da ju hočejo obkoliti — počila je puška — in dva mlada človeka sta izdihnila svoje življenje. Mej vsem tem časom sta svarila mladež ter jej pretila, da naj odjenja. Drugo vprašanje, ki se nam usiljuje v pero, je to le: Zakaj se je pa sploh puščalo tako daleč, da je množica v „Rožnem dolu“ tako narasla? Dan za dan zahteva ona afera novih žrtev. Poslednje sicer niso tako velike, ker ne zahtevajo človeških bitij, pač pa so jako občutne, ker se odganjajo mladi čvrsti ljudje — sami dobri delavci v zapor. Dosedaj jih je pod ključem že 12, toliko če ne več jih še pa pride. Kakor povsod — tako so tudi tukaj na mestu besede: „Iz malega raste veliko“. Že meseca avgusta t. l. se je govorilo o prikazni v „Rožnem dolu“, meseca septembra začeli so ljudje zahajati tja in začetkom oktobra hodili so že v velikih procesijah v omenjeno dolino. V začetku je prišlo par pobožnih ženic, pozneje privrelo je na tisoče ljudi. Zakaj se v začetku ni pobrinilo oblastvo? Kje so bili naši župani takrat? No, ti so zvedli o tem po ljudeh, pa so se mislili: Ljudje ne delajo nič hudega, ker samo molijo. Mir se ne kali — in če kdo moli v gozdu pred kakim borom, to malo briga župana — tem bolj pa bi se za to moral brigati župnijski urad. In tukaj smo popolnoma pogrešali malonedeljskega č. g. župnika. Vse se je povpraševalo: „Kaj pa čestila duhovščina k temu poreče?“ Zvedeli nismo družega nič, kakor da se g. župnik Franc Lovrenčič iz prikazni in v „Rožni dol“ potujočih ljudi norčuje rekoč, da vise na tistem boru hlače nekdanjega tukajšnjega gosp. kaplana, koje neumno ljudstvo hodi gledat. Ako niste verovali g. župnik na prikazen, zakaj niste takoj povzdignili svojega glasu v cerkvi ter niste poučili preprostega ljudstva, kaj mu je storiti? Zakaj niste tega naznanili svojemu višjemu cerkvenemu oblastvu o pravem času? Ko bi bil pastirski list milostnega našega knezoškofa le 14 dni prej objavljen, ne bila bi 23letni Anton Zemljčič in 28letni Ivan Domanjko našla tako žalostne smrti. Bog obvaruj — da bi dolžili višje cerkveno oblastvo počasnosti — a to je gotovo, da je naš g. župnik postal prepočasno. Omenjeni pojav v „Rožnem dolu“ bil bi se lahko zatrl v kali, ko bi le č. g. župnik Lovrenčič bil količkaj hotel. Razburjenost mej našimi župljani je vsled tega tako velika, da so nje posledice še dozdej nepreračunljive.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Kal na Primorskem za dozidanje in olepšanje nove cerkve 200 gld.

— (Ruski carjevič) vozi se jutri dne 7. t. m. s posebnim vlakom skozi Ljubljano v Trst. V Ljubljano dospe ob 7. uri 45 min. zjutraj in bode vlak tukaj ostal le pet minut. V Trst prišel bode ob 11. uri zjutraj. V torek peljali so tri vagone carjevičeve prtljage v Trst.

— (Dr. Fran Smolka), predsednik zbornice poslancev, praznoval je včeraj svojo osemdesetletnico. Tem povodom čestitalo se mu je od raznih strani.

— (Koncert Ondříček.) Ker nam je obširna strokovnjaška ocena o koncertu slovanskega našega rojaka došla prepozno za današnji list odložiti smo jo morali za jutri, da jo moremo prijaviti celotno.

— (Brusa) izšla je včeraj 21. številka z raznovrstnim in zabavnim gradivom.

— (V Podgradu) bil je dne 4. t. m. jednoglasna zopet županom izvoljen znani rodoljub in deželni poslanec gosp. Slavoj Jenko.

— (Iz Opatije) dne 5. novembra: Danes imeli smo obilo dežja. Od 8. do 12. ure opoludne deževalo je, kakor bi iz škafe lil. Ob 11. uri nastal je silen vihar, ki je v Voloskem celó hišo podr. Ljudje pravijo, da tacega viharja ne pomnijo. Bliskalo in gromelo je ves dan in tudi toča padala je vmes. Morje bilo je močno razburjeno, ceste in ulice je voda vse razkopala in izprala. — Tujcev imamo sedaj toliko, da se le težko dobi stanovanje.

— (Vrtec.) Časopis s podobami za slovensko mladino, ima v 11. številki nastopno vsebino: Sanje. (A. Medved.) — Iglanovi. — Žetev. — Ne vodi nas v izkušnjo! — Materina dušica. — Pravljice o morji. (Piše M. Šašel.) — Francozi v Kamniku. Listje in cvetje.

— (Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici) vabi vse svoje p. n. družbenice, častite goste, prijatelje in pokrovitelje nežne mladine k veliki besedi, katero priredi v nedeljo dne 9. novembra 1890. točno ob 8. uri zvečer v prostorih goriške čitalnice na korist otročjim vrtom. Vspored: 1. „Slovanski svet“, uglasbil H. Volarič, moški zbor. 2. „Naš narodni dom“, zložil S. Gregorčič, deklamacija. 3. „Spomin na potovanje v Egipt“, koncertni potpouri za dve citri, uglasbil A. Huber. 4. „Na goro“, uglasbil F. S. Vilhar, ženski zbor se spremljevanjem na glasovirji. 5. „Cvetka in deklica“, zložil Jeler Zorn, dvogovor. 6. „Slovo“, uglasbil F. S. Vilhar, za moški zbor in bariton-samospev se spremljevanjem na glasovirju. 7. „Kniawik“, narodni ples poljski, za gosli in glasovir vglasbil H. Wienawski. 8. „Kosana“, zložil J. Stritar. 9. „Nazaj v planinski raj“, vglasbil A. Nedved, mešan zbor. 10. „Stara mesto mlade“ poslovecil J. Staré, veseloigra v jednem dejanji. Ustopnina za osebo 40 kr., za družino 1 gold. Z ozirom na blagi namen priporoča se visokodušni radodarnosti odbor.

— (Razpisano) je mesto nadučitelja v Šiški. Plača 500 gold., priklada 75 gold., in stanovanje. Prošnje do 30. t. m. — V Velesalu razpisano je mesto učitelja in vodje. Prošnje do 20. t. m. — V Šmartinu pri Litiji razpisano je mesto učitelja. Plača 400 gold. Prošnje do 20. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. novembra. Avstrijski poslovodja brzojavlja iz Buenos Ayres, da so vsa poizvedavanja po Ivanu Orthu bila brezuspešna. Govori se, da pojde član cesarske obitelji v Ameriko poizvedavat o njem.

Peterburg, 5. novembra. „Novoje Vremja“ piše, da svečani vsprejem ruskega prestolonaslednika na Dunaji ni brez političnega pomena, akoravno se vsled tega, da potuje šez Dunaj, v mejnarodni politiki ničesar premenilo ne bode.

Novi York, 5. novembra. V Havani je vsled Mac-Kinleyevega zakona trideset tovarn zaprtih. Ostale tovarne se tudi pozapró, ko bodo zgotovljena evropska naročila.

Novomesto 6. novembra. Občina Šmihel Stopiče izvolila danes v občinskem zboru deželnega in državnega poslanca gosp. profesorja Fr. Šukljeja jednoglasno častnim občanom.

Dunaj 6. novembra. Carjevič došel točno ob dveh popoldne. K vsprejemu na kolodvor prišli: cesar, Karol Ludovik s sinovi Franom Ferdinandom, Otonom in Ferdinandom, dalje nadvojvodi Viljem, Rainer, namestnik, korni poveljnik, policijski predsednik, osebje ruskega veleposlaništva in ruskega konzulata. Lobanov se je bil carjeviču nasproti peljal. Cesar in nadvojvode bili so v ruskih uniformah s traki Andrejevega reda. Carjevič bil v avstrijski uniformi s trakom Štefanovega reda. Cesar poljubil carjeviča na obe lici. Posebno srčen bil je tudi pozdrav s Karolom Ludovikom. Po ogledu častne kompanije mej sviranjem ruske himne predstavljali so se častni kavalirji in obestransko spremstvo. Carjevič je bil jako prijazen proti predstavljencem. Pri vožnji v dvorec bil je carjevič na cesarja desni strani v odprti dvorni kočiji. Jako mnogobrojno občinstvo je z glasnimi klici pozdravljalo došlega gosta.

Dunaj 6. novembra. „Militär-Verordnungsblatt“ objavlja od cesarja potrjene nove

organične določbe za topničarski štab, za poljsko in trdnjavsko topničarstvo z določbo, da bode šest novih trdnjaviških polkov razen številke imelo tudi imena imajiteljev.

Praga 6. novembra. Deželni zbor budgetske komisije izrekla namestniku Thunu zahvalo in priznanje na jako marljivem in uspešnem delovanju glede pomoči za preplavljenice. Namestnik nadrobno poročal o delovanju pomožnega odbora, o rezultatih poizvedovanj v 34 poškodovanih okrajih. V 14 okrajih so poizvedbe že završene. Skupna škoda v tem operatu iznaša nad dva milijona goldinarjev. Namestnik izrekel nado, da se bode z došlimi darili, z državno in deželno podporo poškodovancem moglo pomagati izdatno.

Praga 6. novembra. Deželni zbor: Bondy in tovariši predlagajo: Deželni odbor naj stori pri vladi potrebne korake, da se odklonijo vsi drugi načrti, a za šeleznico čez Ture dá koncesija. S predlogom ravnalo se bode po opravljenem redu.

Razne vesti.

* (Državna dobrodejna loterija.) Vsled odločbe Njega c. in kr. apostolskega velečastva se čisti doneski letošnje državne dobrodejne loterije le razdele naslednjim zavodom: Budimpeštanskemu društvu za otroške počitniške kolonije, „Marije Doroteje društvu“, dobrodelnemu ženskem društvu v Nagi Banyi, obrtnemu muzeju v Szekelski deželi, deželni sirotišnici občinskih in okrožnih notarjev, Miskolske sirotišnici ženskega društva borsodskega komiteta, zakladu, ki se osnuje za vdove in sirote uradnikov, pokojninskemu zavodu ogerskih žurnalistov in nazadnje gluho-nemnici v Zagrebu. Srečka velja 2 gold. in bode srečkanje nepreklicljivo dne 16. decembra l. l.

* (Nihilistovka.) Vjera Zasulič, ki živi poslednja leta v Švici, je baje nevarno obolela. Poslednji čas je tudi premenila svoje politično prepričanje in se preverila, da se s silo v Rusiji ne da ničesar doseči, in je mnogim tovarišem že priporočala zmerneje postopanje.

* (V Cunerdorfu pri Hirschdorfu) je žena upokojenega pismonoša svojega soproga z neko pičajo tako omamila, da je lahko potem vse stvari pobrala in z dvema otrokoma pobegnila jo v Ameriko.

* (Barnumov vlak skočil iz tiru.) Znanega ameriškega podvzetnika Barnuma vlak, ki je vozil njegov cirkus, skočil je s tiru. Ubitih je bilo pet ljudi, ter več dragocenih konj in divjih zverij.

* (Voja na gledališkem odru.) V kristalni palači v Marseilu daval se je neka vojaška pantomina „Formosa“. Necega večera so bili štirje statisti nevarno ranjeni, ter se zgrudili s glasnim vskrikom na pozornici, vsled česar je nastala velika zmešnjava mej občinstvom. Po zlobnej roki nabite so bile razne puške štatistov s krogli, kar je prouzročilo nesrečo. Redarstvo zasleduje hudobneža, ki je to zakrivil.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

RAZGLAS.
S tem se **otvori XV. kralj. ogerska**
DRŽAVNA DOBRODEJNA LOTERIJA
katere čisti donesek
se vsled najvišjega sklepa Njega ces. in kralj. apostolskega Velečastva z dne 12. aprila 1890 tako razdeli,
da dobé po jedno desetino čistega dobička, ki je pričakovati, društvo „Belega križa“, Budimpeštansko društvo za otroške počitniške kolonije, „Marije Doroteje društvo“, dobrodelno žensko društvo v Nagy-Bánya, obrtni muzej v szekelski deželi, deželna sirotišnica občinskih in okrožnih notarjev, Miskolska sirotišnica ženskega društva v borsodskem komitatu, zaklad, ki se osnuje za uboge uradniške udove in sirote, penzijski zavod ogerskih časnikarjev in nazadnje deželna gluho-nemnica v Zagrebu.

Dobitkov je odločenih 6767
in znašajo po naslednjem igralnem načrtu **160.000 goldinarjev**, in sicer:
1 glavni dobiček . . . **60.000 gld.**
1 dob. 10.000 gld. = 10.000 „
5 „ 1000 „ = 5000 „
10 „ 500 „ = 5000 „
50 „ 100 „ = 5000 „
v gotovini.

Zrebanje bode nepreklicljivo dne 16. decembra 1890.
Srečka velja 2 gld. avstr. velj.
Srečke dobivajo se: Pri loterijski direkciji v Budimpešti (Pešta, Glavni carinski urad, polnadstropje), — pri vseh loterijskih, solnih in davčnih uradih, — skoro pri vseh poštah in uradih, pri „Mercurji“ na Dunaji in pri organih, nastavljenih v vseh mestih in večjih selih za prodajo srečk.

V Budimpešti, dne 1. oktobra 1890.
Kralj. ogerska loterijska direkcija.
(798—1)

Tuji:

5. novembra.

Pri **Malič**: Wencel, Mravljak, Blau, Mebus, Haas, Steler z Dunaja. — Plantan iz Radovljice. — Perz iz Londona. — Scheyer iz Rateč. — Dr. Burger iz Trsta. — Perko iz Logatec. — Schild, Reiling iz Monakovega. — Bäck iz Berolina. — Pollak iz Gradca.
Pri **Stonu**: Lengel z Ogerskega. — Fischer iz Velike Kaniže. — Dominik iz Kranjskegora. — Kerk iz Brna. — Špenda iz Tržiča. — Grašek iz Kamnika. — Eisler iz Budimpešte. — Globočnik iz Kranja. — Semen, Weltman, Ebenthal Lusinsky, Prückel z Dunaja.
Pri **avstrijskem cesarji**: Gratzer z rodbino iz Novegamesta. — Schiffer iz Celovca.
Pri **južnem kolodvoru**: Gollizia iz Gradca. — Schmidl z Dunaja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 5. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povojen, kgr.	68
Rež,	4 55	Surovo maslo,	72
Ječmen,	4 22	Jajce, jedno :	3
Oves,	2 92	Mleko, liter :	8
Ajda,	4 87	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	4 39	Telečje	70
Koruzar,	5 04	Svinjako	60
Krompir,	2 41	Kostrunovo	38
Leča,	10	Pišanec	40
Grah,	10	Golob	15
Fižol,	8	Seno, 100 kilo	169
Maslo, kgr.	90	Slama,	178
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	660
Speh frišen	56	„ mehka, 4 „	440

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. nov.	7. zjutraj	726.5 mm.	2.2° C	brezv.	megla	22.78 mm.
	2. popol.	724.8 mm.	4.0° C	sl. vzh.	dež.	
	9. zvečer	726.3 mm.	3.8° C	sl. zah.	dež.	

Srednja temperatura 3.3°, za 2.8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 6. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.90	88.85
Srebrna renta	89	89
Zlata renta	107.05	107.25
5% marena renta	101.25	101.45
Akcije narodne banke	983	982
Kreditne akcije	305	305.25
London	115	115.10
Srebro	—	—
Napol.	9.11 1/2	9.12
C. kr. cekini	5.43	5.46
Nemške marke	56.52 1/2	56.55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%	101	95
Ogerska papirna renta 5%	99	35
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	—
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	163
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Kuverte s firmo
priporoča
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Štev. 8951.

Razpis.

Deželni odbor kranjski razpisuje splošno ponudbeno obravnavo za oddajo zgradbe dveh dovoznih cest v Kamniškem cestnem okraji, in sicer:

- 1.) k železnični postaji v **Trzinu** v dolgoti 122 m in v širokosti 50 m za proračunjeni znesek 700 gld.
- 2.) k železniški postaji v **Domžalah** v dolgoti 142.5 m in v širokosti 8.0 m za proračunjeni znesek 1050 gld.

Dotični stavbinski podatki, namreč načrti, proračuni in pogoji so v navadnih uradnih urah na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v Ljubljani in pri načelniku okrajno-cestnega odbora Kamniškega, gospodu Ivanu Levcu v Mengši. Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 12. ure dopoldne

dne 16. novembra 1890. l.

izročé pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatene z napisom na zavitku: „Ponudba za dovozno cesto“.

Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevina dotične zgoraj navedene cene, ali v gotovini ali pa v hranilničnih knjižicah. V ponudbi se mora vsak ponudnik izjaviti, da so mu znani zgorej ome-njeni stavbinski podatki ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotlivih dražbenih cen ter naj ponudbi pri-stavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika, ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo. Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dóbi došle ponudbe. Gledé varščine (kavcije) opo-zarjajo se ponudniki na pogoje.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 5. novembra 1890.

Vsprejemem

notarijatskega koncipienta

ki je dobro izurjen v vseh notarijatskih poslih.

Anton Komotar

(823—2)

c. kr. notar na Vrhniki.

pripravljena od lekarja **GABR. PICCOLI**-ja v Ljubljani, je zelo uplívno zdravilo, ki krepi želodec, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov ureja, zdravi, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v škatljah po 12 stekleničah za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.26; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po **10 kr.** v lekarni Piccoli v Ljubljani, v drugih lekarnah po **15 kr.**, prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. (712—8)

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želé hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pisмено obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesijoniran pošiljalen zavod za potnike s hitrimi parobrodi: **Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Elbe, Fulda, Werra, Elbe.**

Voznja traja le kakih 8 dnij. Voznino zaračuniva izredno cenó.

SVARILO! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je često zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasi vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—25) **Karesch & Stotzky**
odpravnik ladij v Bremenu.

(826—2)